

Tájékoztató fogyatékkal élő hallgatók részére

Különböző kedvezmények igénybevételéhez

A jelenleg hatályos **2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról**¹ (a továbbiakban Ftv.) és az ezt kiegészítő 79/2006. Kormányrendelet pontosan megfogalmazza, hogy milyen fogyatékoság esetén, milyen kedvezményekben részesülhet egy hallgató tanulmányai során.

1. A kedvezmények igénylésének menete

1.1. Formanyomtatvány kitöltése (Kérvény Tanulmányi kedvezmények igénybevételéhez);

A kitöltés előtt kérjük, hogy alaposan tanulmányozza a Tájékoztató 2. pontjában leírtakat.

1.2. Igazolás csatolása: A szükséges orvosi szakértői igazolás fénymásolatának csatolása.

1.3. Beadás helye: Fekete Sándor, Rektori Hivatal, A4 Tanulmányi Rektorhelyettes Irodája

Innen regisztrálás és aláírás után továbbküldik az illetékes kar Dékáni Hivatalába.

1.4. Beadási határidő: bizonyos kedvezmények esetében nincs (pl. nyelvvizsga alóli mentesség kérése), azonban a legtöbb kedvezményt a félév elején igényelni kell, hiszen nem elfogadható egy tantárgyra való utólagos teljesítési követelmény meghatározása.

Tantárgyra, féléves követelményekre, a tantárgy teljesítésére vonatkozó követelményekre, tanórákon való részvételre vonatkozó kedvezmények igénylése esetén a beadási határidő a szorgalmi időszak első hete, péntek 12 óra.

A kérvény kitöltéséhez segítséget lehet kérni a Tájékoztató 3. pontjában megadott elérhetőségeken keresztül.

1.5. Elbírálási folyamat: A beadás és a kérvény regisztrálása után az Előnyben Részesítési Bizottság elnöke, az egyetemi szakmai koordinátor és az érintett kar bizottsági tagja (nem egyértelmű esetben a Bizottság) dönt a kérvényről.

1.6. Értesítés: A bizottsági határozatról az egyetemi szakmai koordinátor írásban értesíti a kérvényest és az illetékes Dékáni Hivatalt.

1.7. Fellebbezés: Amennyiben a Bizottság döntésével a hallgató nem ért egyet, az értesítéstől számított 15 napon belül fellebbezéssel élhet, melyet a Rektori Hivatal, Tanulmányi Rektorhelyettesi Irodába Fekete Sándor részére kell benyújtani.

2. Tájékoztató az igénybe vehető kedvezményekről és azok jogi háttéréről

2.1 Az Ftv. vonatkozó részei:

Az Ftv. 147. § (8) bekezdése meghatározza a fogyatékossgal élő hallgató fogalmát.

„8. ⁴³⁶ *fogyatékossgal élő hallgató (jelentkező): az a hallgató (jelentkező), aki testi, érzékszervi, beszéd fogyatékos, autista, megismerés és viselkedés fejlődési rendellenességű,*”

Az Ftv. 39.§ (7) bekezdése meghatározza mely hallgatók részesülhetnek előnyben:

„39. § (1) Minden magyar állampolgárnak joga, hogy az e törvényben meghatározott feltételek szerint felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytasson, államilag támogatott vagy költségtérítéssel képzésben.

(7) A Kormány előnyben részesítési követelményt állapíthat meg

a) hátrányos helyzetű hallgatói csoport,

b) gyermekük gondozása céljából fizetés nélküli szabadságon lévők, terhességi-gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekgondozási díjban részesülők,

c) fogyatékossgal élő jelentkezők csoportjához tartozók részére azzal, hogy az előnyben részesítés kizárólag az előnyben részesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható, és nem vezethet alap- és mesterképzésben az oklevél által tanúsított szakképzettség, illetve felsőfokú szakképzésben a bizonyítvány által tanúsított szakképesítés megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.”

Az Ftv. 61.§ (1) és (2) bekezdései pontosan megfogalmazzák, hogy a fogyatékossgal élő hallgatóknak a felsőoktatási intézménynek biztosítania kell különböző tanulmányokat érintő kedvezményeket.

„61. § (1) A fogyatékossgal élő hallgató részére biztosítani kell a fogyatékossgához igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit. Indokolt esetben mentesíteni kell egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása vagy a beszámolás kötelezettsége alól. Szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetőleg szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz (írógép, számítógép stb.)

alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet alap- és mesterképzésben az oklevél által tanúsított szakképzettség, illetve felsőfokú szakképzésben a bizonyítvány által tanúsított szakképesítés megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.

(2)¹⁷⁵ A fogyatékkal élő hallgatók tanulmányaival kapcsolatos elveket, az előnyben részesítési szempontokat és eljárási szabályokat a Kormány határozza meg. A felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata határozza meg a fogyatékkal élő hallgatókkal kapcsolatos intézményi feladatok végrehajtásának rendjét.”

Az Ftv. 55.§ (2) bekezdése alapján a fogyatékkal élő hallgató jogosult az államilag finanszírozott félévek számának megnövelésére (4 félévvel!).

„(2)¹⁶⁶ Egy személy tizenkét féléven át folytathat a felsőoktatásban tanulmányokat államilag támogatott képzésben (a továbbiakban: támogatási idő), beleértve a felsőfokú szakképzést is. A fogyatékkal élő hallgató támogatási ideje négy félévvel megnövelhető. A támogatási időbe be kell számítani a megkezdett államilag támogatott félévet is, kivéve, ha betegség, szülés vagy más, a hallgatónak fel nem róható ok miatt nem sikerült befejezni a félévet.”

A Felsőoktatási Törvény teljes szövege elérhető az alábbi linken:

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=a0500139.tv

2.2. Az előnyben részesítésről részleteiben a 79/2006.Kormányrendelet rendelkezik.

Az alábbiakban ismertetésre kerül, hogy milyen fogyatékoság esetén, milyen kedvezmények vehetőek igénybe.

„Előnyben részesítési követelmények

[az Ftv. 39. §-ának (7) bekezdéséhez]

18. § (1) A fogyatékossgal élő hallgató számára - kérelmére - a felsőoktatási intézmény a tanterv előírásaitól részben vagy egészében eltérő követelményeket állapíthat meg, illetve - figyelemmel a felsőoktatási törvény 39. §-ának (7) bekezdésére - azok teljesítésétől eltekinthet.

(2) Mozgáskorlátozott hallgató esetében:

a) biztosítani kell - a szabályzatban foglaltak alapján - a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentést, illetve annak más formában történő teljesítését,

b) helyettesíteni lehet az írásbeli vizsgát szóbelivel, a szóbeli vizsgát írásbelivel,

c) a hallgató mentesíthető a geometriai, szerkesztési feladatok alól, ha nem tudja a szükséges eszközöket használni, de szóban a szabályok ismerete megkövetelhető,

d) lehetővé kell tenni az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök (különösen speciális füzetek, írógép, számítógép), valamint kerekesszékkal, továbbá más segédeszközzel is megközelíthető, dönthető, állítható csúszásmentes felülettel ellátott asztallap használatát,

e) szükség esetén a nem fogyatékossgal élő hallgatókra vonatkozóan megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt, illetve személyi segítőt kell biztosítani.

(3) Hallássérült (siket, nagyothalló) hallgató esetében:

a) a szóbeli vizsga helyett biztosítani kell az írásbeli vizsgalehetőséget,

b) a súlyosan hallássérült (siket) hallgató az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alól is felmentést kaphat,

c) aki fogyatékossga miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat az „A” típusú (szóbeli) nyelvvizsga letétele alól,

d) a hallgató kérésére a szóbeli vizsgáztatás esetén jelnyelvi tolmácsot kell biztosítani,

e) az érthetőség és a megértés szempontjából a feltett kérdéseket, utasításokat egyidejűleg szóban és írásban is meg kell jeleníteni a hallgató részére,

f) minden vizsgáztatás alkalmával szükséges a segédeszközök (pl. értelmező szótár, kalkulátor), a vizuális szemléltetés biztosítása,

g) szükség esetén a nem fogyatékossgal élő hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell biztosítani.

(4) Látássérült (vak, gyengénlátó) hallgató esetében:

a) az írásbeli vizsgák helyett a szóbeli vizsga lehetőségét, illetve az írásbeli számonkérés esetén speciális technikai eszközök használatát biztosítani kell,

b) aki fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól,

c) a fogyatékosága miatt egyes gyakorlati követelmények teljesítése alól felmentést kaphat, illetve a gyakorlati követelmények teljesítése megfelelő (nem gyakorlati) követelmények teljesítésével helyettesíthető,

d) a hallgató mentesíthető a geometriai, szerkesztési feladatok alól, de szóban a szabályok ismerete megkövetelhető,

e) a kérdések, tételek hangkazettán, lemezen, pontírásban vagy nagyításban történő hozzáférhetőségét, megfelelő világítást, személyi segítő, illetve szükség esetén a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell biztosítani.

(5) Beszéd- és más fogyatékos (különösen súlyos beszédhiba, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) hallgató esetében:

a) a súlyos beszédhibás hallgató a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát tehet valamennyi vizsgatárgyból; amennyiben a hallgató a szóbeli vizsgalehetőséget választja, úgy számára a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell biztosítani;

b) a diszlexiás - diszgrafiás hallgató

ba) írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát vagy szóbeli helyett írásbeli vizsgát tehet,

bb) ha fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól,

bc) ha fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat az „A” típusú (szóbeli) nyelvvizsga letétele alól,

bd) a hallgatónak írásbeli vizsga esetén a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési időt kell biztosítani,

be) részére az írásbeli beszámolóknál a számítógép használata megengedett,

bf) részére a vizsga esetén a szükséges segédeszközöket (pl. írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár) biztosítani kell,

bg)⁵⁹ ha fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli és írásbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat a nyelvvizsga letétele alól;

c) a diszkalkuliás hallgató a számítási feladatok alól felmentést kaphat, esetében a vizsgák alkalmával engedélyezhető mindazon segédeszközök használata, amelyekkel a hallgató a tanulmányai során korábban is dolgozott (táblázatok, számológép, konfiguráció, mechanikus és manipulatív eszközök), továbbá hosszabb felkészülési időt lehet számára biztosítani.

(6) **Az autista hallgató esetében** a szakvélemény és a kérelme alapján a (2)-(5) bekezdésben meghatározott kedvezmények alkalmazhatók.

(7) A (2)-(6) bekezdésekben a felkészüléshez biztosítható hosszabb felkészülési idő a nem fogyatékosággal élő hallgatók esetében megállapított időtartamhoz képest legfeljebb 30%-kal hosszabbodhat meg.”

A Kormányrendelet teljes szövege az alábbi linken érhető el:

http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A0600079.KOR .

3. További információk

Fekete Sándor szakmai koordinátor, titkár

Előnyben Részesítési Bizottság

Rektori Hivatal, A4 épület Tanulmányi Rektorhelyettesi Iroda

e-mail: rekfekete@uni-miskolc.hu

tel.: 06-46/565-111/ 20-49-es mellék

Ficsor Emese igazgatási ügyintéző

Egyetemi Ügyfélszolgálati Központ, A1 épület mfsz. 22.

e-mail: ficsore@uni-miskolc.hu

tel.: 06-46/565-111/ 10-47-es mellék

Sebestyén Csaba gazdasági koordinátor

Egyetemi Ügyfélszolgálati Központ, A1 épület mfsz. 20.

e-mail: sebestyen@uni-miskolc.hu

tel.: 06-46/565-111/ 21-81-es mellék